ALRUTZ' ADVOKATBYRÅ AB
STOCKHOLM

LÄNSSTYRELSEN I GOTLANDS LÄN
Ink 2015 -03- 04
Dnr 511-101-14

2015-03-03

Till Länsstyrelsen Gotlands län

Dnr 511-101-14 angående SMA Mineral AB:s fastighet Bunge Stucks 1:368

Länsstyrelsen har i "Förfrågan" 2015-01-22 efterhört SMA Mineral AB:s inställning till att Natura 2000-områden utläggs över merparten av SMA:s verksamhetsfastighet Bunge Stucks 1:368.

För SMA Mineral AB är förslaget om Natura 2000-områden inom Bunge Stucks 1:368 fullkomligt oacceptabelt.

Förslaget är inte sakligt motiverat.

Av Länsstyrelsens Förfrågan ges intrycket att myndigheten till följd av krav från EU-kommissionen är nödgad att föreslå ca 85 % av SMA:s fastighet till Natura 2000-område. Detta förhållande är felaktigt.

För ön Gotland gäller endast att utöka skyddet för den Baltiska Tumlaren. Det behöver inte påpekas att SMA:s fastighet inte hyser något bestånd av denna tumlarart.

De naturtyper som Länsstyrelsens förslag omfattar på fastigheten Bunge Stucks 1:368 avser – såsom det benämnes i Naturvårdsverkets riktlinjer 2014-04-24, NV-00482-14 – "Övriga brister och möjliga kompletteringar av nätverket".

4229/3

Beträffande dessa "eventuella andra nationellt identifierade brister" tydliggör Naturvårdsverket genom nyss nämnda riktlinjer vad som gäller för bl.a. länsstyrelsens arbete med förslag till Natura 2000-områden.

Av bilaga framgår även att nu aktuella skyddsobjekt har lägre prioritet, än de tvingande som följer av EU-kritik.

Naturvårdsverket anger att för Länsstyrelsens arbete ska gälla (sidan 5 m) "Peka ut områden för att åtgärda dessa brister i nätverket är angeläget, men har lägre prioritet än arbetet med de formella noterade bristerna . . . .".

Vidare framhålles "För nationellt identifierade brister är en positiv markägarförankring särskilt betydelsefull för urvalet av områden".

Det behöver knappast påpekas att länsstyrelsen inte vinnlagt sig om att eftersträva en positiv markägarförankring.

Av länsstyrelsens förfrågan såvitt avser Bunge Stucks 1:368, kan utläsas att för de fyra naturtyper som anges (karsthällmarker, basiska berghällar, rikkärr och trädklädda betesmarker) "har Sverige endast inkluderat ett fåtal procent av landets totala förekomstareal i nätverket".

Denna länsstyrelsens formulering är på intet sätt ett argument för att just Bunge Stucks 1:368 behöver bidra med Natura 2000-områden. Tvärtom finns i landet uppenbarligen enligt länsstyrelsen betydande arealer som kan föreslås till nätverket, utan att oproportionerliga intrång uppstår i SMA:s verksamhet på fastigheten.

För dessa brister med lägre prioritet gäller även att det i första hand ska undersökas om bristnaturen redan finns inom områden som åtnjuter skydd respektive områden som ägs av staten. Denna inriktning för arbetet borde för myndigheterna vara en självklar

utgångspunkt för att visa hänsyn mot enskilda fastighetsägares intressen och rättssäkerhet.

Ytterligare motsägelsefulla argument förs fram i länsstyrelsens förfrågan avseende Bunge Stucks 1:368.

"Väster om Ojnaremyr är skogarna enligt en landskapsanalys de viktigaste på hela Gotland för att bevara biologisk mångfald knuten till gammelskog på landskapsnivå. Området har en stor areal av alla fyra bristnaturtyper som är aktuella för Gotland, varav karsthällmarker och basiska berghällar är naturtyper där Gotland har en stor andel av landets totala förekomst." (Länsstyrelsens Förfrågan sid 2)

Först är att uppmärksamma att det angivna området "Väster om Ojnaremyr" inte avser SMA:s fastighet.

Den höga värdering länsstyrelsen ger uttryck för beträffande området väster om Ojnaremyr, kan dock mycket väl avse den mark som SMA tidigare fått avstå för naturvårdsändamål. Mera härom nedan.

Sammanfattningsvis, saknas tvingande skäl att föreslå mark av Bunge Stucks 1:368 för avsättande till Natura 2000-områden.

Inte heller råder sådan nationell brist på aktuella naturtyper att det är sakligt motiverat att frångå de riktlinjer för arbetet som Naturvårdsverket redovisat.

<u>Förslaget strider mot Länsstyrelsens redan meddelade beslut</u>

Som ovan antytts har SMA Mineral AB avsatt stora markområden för naturvårdshänsyn.

Den mark som avsatts utgör 1.203 hektar mark och vatten. Fastigheten har i Naturvårdsverkets hand kunnat utgöra grunden för skapandet av Bästeträsks naturreservat samt även Natura 2000-område.

Det av SMA avsatta markområdet utgör ca 60 % av Bästeträskområdet. Se bifogad karta (Bilaga A).

Markavstående får sägas ha framtvingats av länsstyrelsen inför SMA:s tillståndsprövning 1998. Länsstyrelsen meddelade 1998-09-29 beslut vari fastställes att markavstående är så omfattande, att fortsatt täktverksamhet inom fastigheten Bunge Stucks 1:368, inte ska föranleda krav på mer naturvårdskompensation. Länsstyrelsens beslut bifogas (Bilaga B).

På kartbilaga till beslutet anges ett intresseområde inom vilket fortsatt brytning av kalksten ska kunna ske, utan krav på ytterligare naturvårdskompensation. Här är nu att märka att Naturvårdsverket på senaste tiden förvärvat stora områden intill Bunge Stucks 1:368. Härigenom har intresseområdet enligt länsstyrelsens beslut 1998 kommit att begränsas till den del av Bunge Stucks 1:368 som är belägen söder om landsvägen mellan Fårösund och Ar.

Ytterligare naturvårdsskydd och inskränkningar och hinder att tillgodogöra intresseområdet för kalkstensbrytning inom Bunge Stucks 1:368 strider mot länsstyrelsens beslut.

Marken förvärvades av Naturvårdsverket för en symbolisk summa efter krav formulerade av länsstyrelsen. Länsstyrelsens beslut 1998 utgör en avtalad förutsättning för Naturvårdsverkets ägande av 1.203 hektar mark inom Bästeträsks naturreservat.

Förslaget utgör ett kontraktsbrott från statens sida

Det är med förment okunskap som länsstyrelsen numera föreslår att Natura 2000-området ska utläggas över den verksamhet som bedrivs och planeras inom SMA:s fastighet Bunge Stucks 1:368.

SMA har vid flera tillfällen under den pågående tillståndsprövningen för fortsatt täktverksamhet framhållit den uppgörelse som Staten ingått genom länsstyrelsens och Naturvårdsverkets medverkan, beträffande kalkstensbrytning på fastigheten.

Ingendera myndighet synes känna ansvar för Statens ingångna avtal. Istället föreslår Länsstyrelsen nu att även resterande mark av Bunge Stucks 1:368 ska avstås till förmån för naturvården genom Natura 2000-områdesförordnande.

Med de krav på rättssäkerhet som kännetecknar Sverige gäller att myndighetsföreträdare beaktar och respekterar det ansvar som följer av myndighetsbeslut samt ingångna avtal.

Förslaget utgör ett ingrepp i pågående markanvändning

Länsstyrelsen har inte redovisat den verkliga inverkan för fastighetsägaren av föreslaget Natura 2000-område. Några överväganden om rimligheten i förslaget synes inte alls ha gjorts, trots att prioriteringen för arbetet rätteligen inte är formellt tvingande.

Någon förankringsprocess har inte förekommit. Inte heller har några ansatser att beakta SMA:s intressen redovisats. Undantag har endast gjorts för hamnanläggning, transportväg samt befintlig täkt.

Den omständigheten att fastigheten Bunge Stucks 1:368 utgör riksintresse för mineralutvinning har inte ens kommenterats.

Den pågående verksamhet som bedrivs inom fastigheten riskerar att begränsas av länsstyrelsens förslag. Hamnanläggning och övrig infrastruktur blir därmed onyttig.

Med stöd av uppgörelsen med Staten om markavstående och beslut av Länsstyrelsen, är fortsatt täktverksamhet inom Bunge Stucks 1:368 förutsatt och utgör pågående markanvändning.

För det fall länsstyrelsens förslag avseende Bunge Stucks 1:368 fastställs samt att detta föranleder begränsningar av verksamheten, föreligger förutsättningar för framställande av krav på intrångsersättning och skadeståndsanspråk.

SMA Mineral AB utgår från att såväl Länsstyrelsen som Naturvårdsverket visar respekt för ingångna avtal och meddelade myndighetsbeslut, samt att regelverket om Natura 2000-områden tillämpas korrekt.

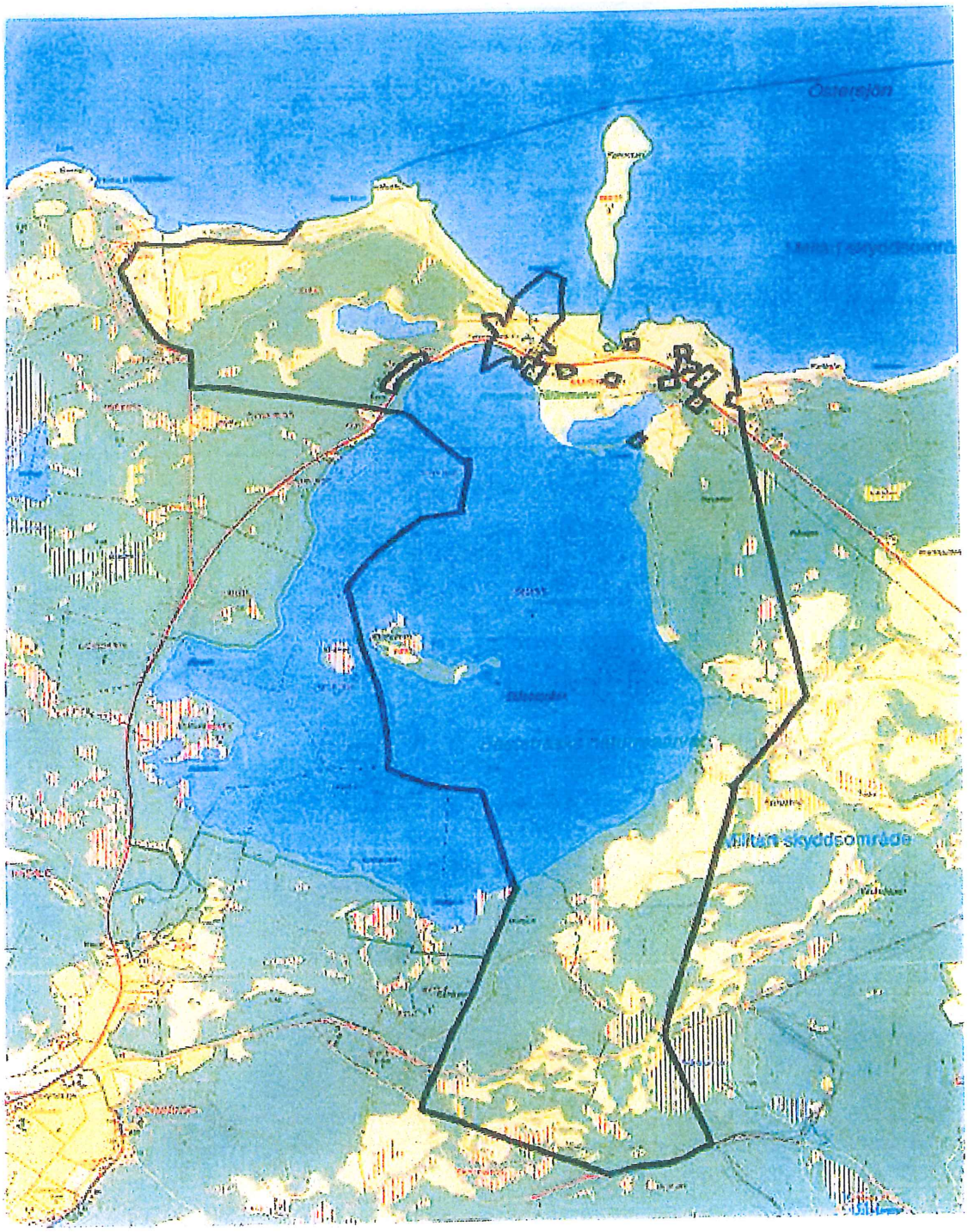
Förslaget om att utlägga Natura 2000-område inom Bunge Stucks 1:368 bör dras tillbaka. Naturmiljön är bl.a. tack vare SMA:s avsättande av mark för naturvårdsintresset, väl tillgodosedd.

SMA Mineral AB

genom

Louis Vasseur
enligt uppdrag

Bilaga A

Länsstyrelsen
Gotlands län
Livsmiljöenheten
Naturvårdsdirektör Per Hansson
Tel 0498-29 21 12
Fax 0498-24 72 75
E-mail peha@i.lst.se

BESLUT 1 (1)

29.9.1998 233-2802-97

SMA Svenska Mineral AB
Box 329
682 27 FILIPSTAD

Ansökan om tillstånd till täkt av kalksten

Ni har den 3 oktober 1997 hos Länsstyrelsen i Gotlands län ansökt om tillstånd till täkt av kalksten enligt 18 § naturvårdslagen (NVL) på fastigheten Bunge Stucks 1:357. Det planerade täktområdet är beläget inom ett område av riksintresse för naturvården enligt beslut av Naturvårdsverket den 21 december 1987. Länsstyrelsen har preliminärt bedömt att en täkt av aktuell storlek skulle påtagligt skada områdets naturmiljö och bör därför inte tillåtas. Ni har emellertid erbjudit kompensation för naturvårdsintrånget med marköverlåtelse enligt närmare angivelse som överenskommits under hand.

Länsstyrelsen godtar detta och meddelar Er därför i särskilda beslut enligt naturvårds- och miljöskyddslagen den 29 september 1998 tillstånd till täkt av kalksten i enlighet med ingivna ansökningshandlingar.

Med anledning av att kompensation lämnas i sådan omfattning att intrånget i naturvårdsintresset uppvägs förbinder sig Länsstyrelsen att inte göra ytterligare anspråk på kompensation för naturvårdsintrång vid framtida ansökningar om täkttillstånd från Er inom det intresseområde som redovisas på karta, bilaga 1.

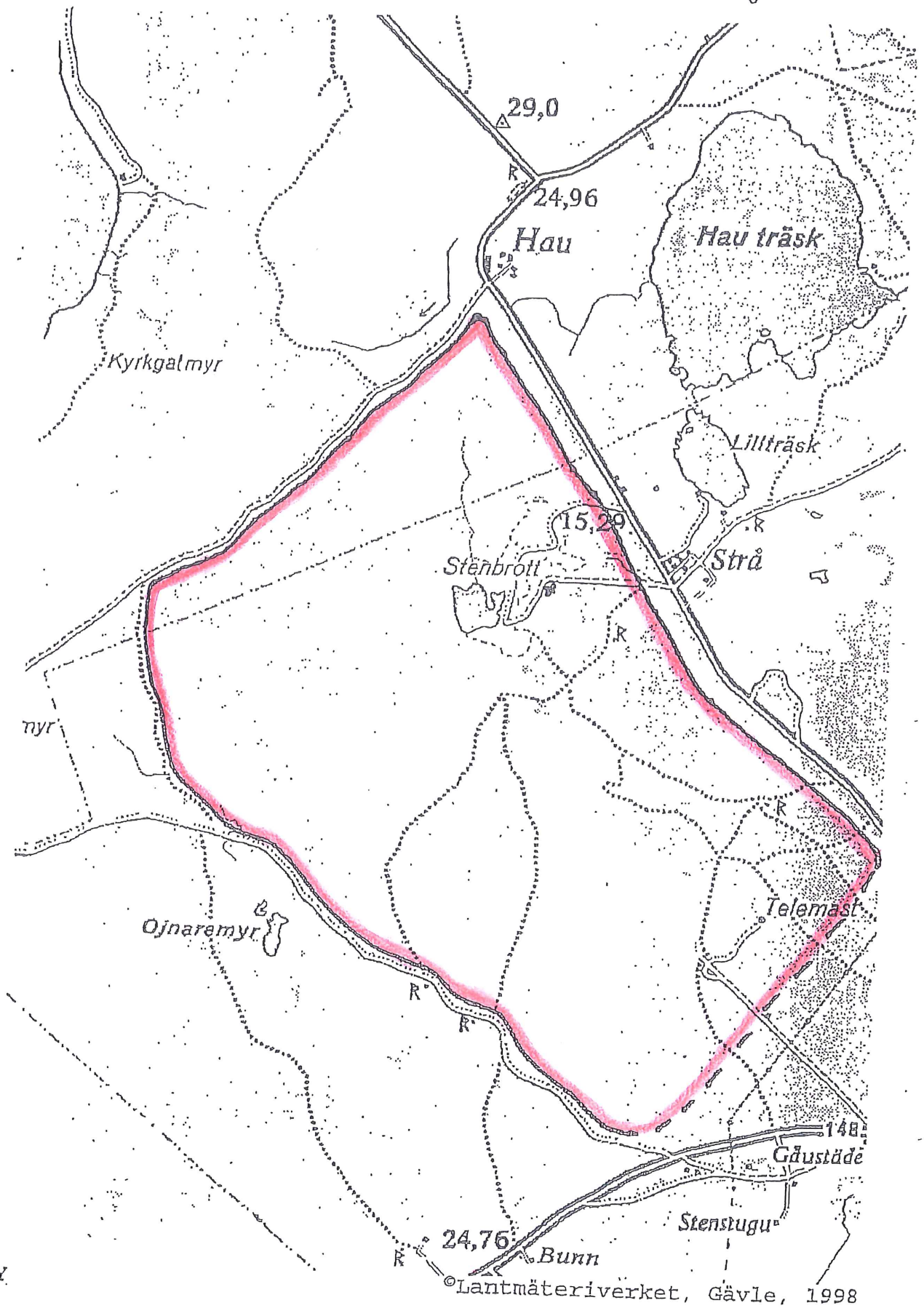
Länsstyrelsen begär nu att tidigare upprättad överenskommelse som undertecknats den 1.9, 7.9 och 10.9.1998 av företrädare för Länsstyrelsen i Gotlands län, SMA Svenska Mineral AB och SSAB Oxelösund AB skall ersättas av denna skrivelse. Länsstyrelsen vill därför få en bekräftelse från respektive bolag att detta godtas och att överenskommelsen kan makuleras.

Per Hansson

STUCKS4.DOC

I_gron 1:25000

Bilaga 1

X
Y

X,Y: 6418508, 1686318